

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายรายใหญ่ (Block Trade) สำหรับ Single Stock Futures

เพื่อให้บริษัทสมาชิกมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายรายใหญ่ สำหรับ Single Stock Futures เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งอุตสาหกรรม ชมรมผู้ประกอบการธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของบริษัทสมาชิกที่ทำธุรกรรมการซื้อขายรายใหญ่ ดังนี้

1. บริษัทสมาชิกที่ทำธุรกรรมการซื้อขายรายใหญ่ในฐานะ ผู้ดูแลสภาพคล่อง (Market Maker) ต้องดำเนินการดังนี้

1.1 ในการคำนวณราคา Single Stock Futures เมื่อเปิดฐานะ ให้ 1) เก็บดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมตามที่บริษัทสมาชิกประกาศกำหนด¹ และกรณีปิดฐานะก่อนสัญญาหมดอายุ (เช่น การปิดฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Force Close) หรือลูกค้าต้องการปิดฐานะ) สามารถทอนคืนดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมส่วนเกินที่เก็บไว้แล้วได้ หรือ 2) ทำรายการที่ราคาหุ้นอ้างอิงตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทสมาชิกและลูกค้า และเก็บดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมตามที่บริษัทสมาชิกกำหนด เมื่อปิดฐานะก่อนสัญญาหมดอายุ โดยการคำนวณให้ เป็นไปตามที่ตกลงกัน ณ วันที่เปิดฐานะ

1.2 ให้ผู้ดูแลสภาพคล่องรับปิดฐานะให้กับลูกค้า ที่ได้เปิดฐานะไว้กับผู้ดูแลสภาพคล่อง นั้น

1.3 กรณีผู้ดูแลสภาพคล่องโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้กับผู้ดูแลสภาพคล่องรายอื่น ควรแจ้งให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Broker) รายที่เป็นคู่ค้าทราบ

2. บริษัทสมาชิกที่ทำธุรกรรมการซื้อขายรายใหญ่ในฐานะ ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า อาจจัดให้มีการดำเนินการดังนี้

2.1 มีการจัดเก็บข้อมูลธุรกรรมของลูกค้า ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นและสมควร ข้อมูลธุรกรรมดังกล่าวควรสามารถเข้าถึงได้โดยผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดเก็บข้อมูลธุรกรรมนั้นๆ

2.2 การปิดฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Force Close) ให้เป็นไปตามที่ชมรมฯ กำหนด ทั้งนี้ โดยทั่วไป ลูกค้าจะสามารถปิดฐานะได้ด้วยต้นทุนต่ำที่สุดเมื่อปิดฐานะด้วยการซื้อขายรายใหญ่ กับผู้ดูแลสภาพคล่องรายเดิม

2.3 บริษัทสมาชิกขอสงวนสิทธิ์ในการปิดฐานะ (Unwind) Single Stock Futures ที่มีอยู่ในกรณีมีความจำเป็น โดยจะแจ้งคู่สัญญาล่วงหน้าเมื่อทราบทันที ยกตัวอย่างเช่นกรณีดังต่อไปนี้

2.3.1 กรณีที่ผู้ดูแลสภาพคล่องต้องส่งคืนหุ้นอ้างอิงที่ยืมมาตามธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์

¹ ภาคผนวก แนวทางการคำนวณราคา Single Stock Futures แนะนำสำหรับการซื้อขายรายใหญ่ (Block Trade)

2.3.2 กรณีอื่นๆ ที่ผู้ดูแลสภาพคล่องไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้อย่างต่อเนื่อง (Hedging Disruption)

2.4 สัญญาระหว่างบริษัทสมาชิกกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมการซื้อขายรายใหญ่ บริษัทสมาชิก อาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลูกค้าในสัญญาระหว่างลูกค้ากับบริษัทสมาชิกก็ได้ โดยมีแนวทางดังนี้

2.4.1 จำนวนสัญญาขั้นต่ำของการส่งคำสั่งให้เป็นไปตามประกาศของ TFXEX

2.4.2 เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้ดูแลสภาพคล่องในการซื้อขายรายใหญ่ ลูกค้าไม่สามารถยกเลิกการส่งคำสั่งซื้อขายได้ เมื่อผู้ดูแลสภาพคล่องได้แจ้งว่า หุ่นอ้างอิงได้รับการจับคู่ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนตามคำสั่งของลูกค้า หรือผู้ดูแลสภาพคล่องได้ทำการยืมหุ่นอ้างอิงมาเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการส่งคำสั่งซื้อขายตามคำสั่งของลูกค้าแล้ว

2.4.3 ในกรณีที่คำสั่งซื้อขายของหุ่นอ้างอิงได้รับการจับคู่เพียงบางส่วน (Partial Match) แต่สามารถส่งคำสั่งซื้อขายรายใหญ่ได้ เนื่องจากหุ่นอ้างอิงได้รับการจับคู่เพียงพอสำหรับส่งคำสั่งซื้อขาย สัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ไม่ต่ำกว่าจำนวนสัญญาขั้นต่ำของการส่งคำสั่งซื้อขายรายใหญ่ ลูกค้าไม่สามารถยกเลิกการส่งคำสั่งซื้อขายได้

2.4.4 ลูกค้าต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น หากไม่สามารถทำธุรกรรม การซื้อขายรายใหญ่ได้ตามที่ตกลงไว้กับผู้ดูแลสภาพคล่อง

2.4.5 กรณีลูกค้ามีการเปิดฐานะไว้ ลูกค้าต้องปิดฐานะภายในเวลาไม่เกิน 12.30 น. ของวันทำการซื้อขายสุดท้าย กับผู้ดูแลสภาพคล่องรายนั้น เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

แนวปฏิบัตินี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 28 ตุลาคม 2562

(ชาญชัย กงทองลักษณะ)

ประธานกรรมการ

ชมรมผู้ประกอบการธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

ภาคผนวก

แนวทางการคำนวณราคา Single Stock Futures แนะนำ สำหรับการซื้อขายรายใหญ่ (Block Trade)

1. ในกรณีที่ลูกค้าเป็นผู้เปิดฐานะซื้อ การคำนวณราคา Single Stock Futures ควรกำหนดดังนี้

$$\text{Single Stock Futures price} = \text{Spot price} + \text{Interest} - \text{Dividend}$$

โดย Spot price = ราคาหุ้นอ้างอิงตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทสมาชิกและลูกค้า

Interest = ดอกเบี้ยมัดจำเท่ากับ Spot price \times R \times TTM / 365 (ปรับเศษตามปกติให้เป็นทศนิยม 2 ตำแหน่ง)

R = อัตราดอกเบี้ยเพื่อการเปิดฐานะซื้อสำหรับการซื้อขายรายใหญ่ (Block Trade)

TTM = อายุคงเหลือ (หน่วยเป็นวัน) ของฟิวเจอร์สที่ลูกค้าเปิดฐานะ เท่ากับ วันทำการซื้อขายสุดท้ายของสัญญา - วันที่เปิดสัญญา

Dividend = เงินปันผลตามที่บริษัทหุ้นอ้างอิงประกาศ หรือตามที่บริษัทสมาชิกกำหนด

2. ในกรณีที่ลูกค้าเป็นผู้เปิดฐานะขายชอร์ต การคำนวณราคา Single Stock Futures ควรกำหนดดังนี้

$$\text{Single Stock Futures price} = \text{Spot price} - \text{Interest} - \text{Dividend}$$

โดย Spot price = ราคาหุ้นอ้างอิงตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทสมาชิกและลูกค้า

Interest = ดอกเบี้ยมัดจำเท่ากับ Spot price \times R \times TTM / 365 (ปรับเศษตามปกติให้เป็นทศนิยม 2 ตำแหน่ง)

R = อัตราดอกเบี้ยเพื่อการเปิดฐานะขายชอร์ตสำหรับการซื้อขายรายใหญ่ (Block Trade)

TTM = อายุคงเหลือ (หน่วยเป็นวัน) ของฟิวเจอร์สที่ลูกค้าเปิดฐานะ เท่ากับ วันทำการซื้อขายสุดท้ายของสัญญา - วันที่เปิดสัญญา

Dividend = เงินปันผลตามที่บริษัทหุ้นอ้างอิงประกาศ หรือตามที่บริษัทสมาชิกกำหนด